PATVIRTINTA
Kauno „Vyturio“ gimnazijos direktoriaus
2020 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-167

KAUNO „VYTURIO“ GIMNAZIJOS PEDAGOGŲ ETIKOS KODEKSAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kauno „Vyturio“ gimnazijos pedagogų etikos kodekse (toliau – Kodeksas) nustatomi pagrindiniai pedagoginių darbuotojų (toliau – Mokytojai) profesinės etikos reikalavimai ir įsipareigojimai siekti etiško ir profesionalaus elgesio su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais) ir kitais šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene.
2. Kodeksas skiriamas tam, kad padėtų mokytojams suprasti etiško elgesio problemas, kurios gali kilti darbinėje veikloje, tarpusavio santykiuose, viešame gyvenime bei padėtų jas spręsti.
3. Kodeksas papildo mokytojų ir darbuotojų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, gimnazijos įstatuose, vidaus tvarkos taisyklėse ir kituose norminiuose aktuose.

II SKYRIUS
PAGRINDINĖS SĄVOKOS

Etika – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

Moralė – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

Mokytojų ir darbuotojų etika – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

Etikos normų pažeidimas – poelgis, veiksmas, elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštaringus bendruomenės narių vertinimus, pasireiškiančius priimtų etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

Etikos problema - netinkamai neatsakingai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiantis etikos normas.

Etiškas sprendimas – tai geras, teisingas visuomenės daugumos puoselėjamoms vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

Interesų konfliktas – situacija, kai darbuotojas atlikdamas savo pareigas vykdo pavedimus ir priima sprendimus, susijusius su jo privačiais interesais.

Privatus darbuotojo interesas – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas.

Viešieji visuomenės (valstybės) interesai – visuomenės (valstybės) suinteresuotumas. Visuomenė tikisi, kad darbuotojas į darbą žiūrės kaip į pašaukimą.

Kompetencija – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

Vertybė – idėjos ir įsitikinimai formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

Tolerancija – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

J. Bosko prevencinė sistema – ugdymo metodas, pagrįstas paradigma, kurios pagrindas yra protas, religija, meilė. Ši sistema orientuota į pagalbą vaikui, siekiant jam apsisaugoti nuo neteisingo elgesio ir jo raiškos įvairiaspektėje ugdytinio veikloje.

III SKYRIUS
KODEKSO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

4. Kodekso paskirtis – nubrėžti tolerancijos paskirtis nubrėžti tolerancijos ribas gimnazijos narių tarpusavio santykiuose, išryškinti etikos požiūriu vengtiną elgesį.

5. Esamiems ir naujiems mokytojams padėti geriau suprasti, palaikyti ir puoselėti svarbiausias vertybes: teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę bei pilietinę atsakomybę, siekti savo darbe vadovautis kunigo J. Bosko prevencine sistema.

6. Formuoti mokytojų ir darbuotojų suvokimą, jog etika būtina bet kurioje veikloje, bendravime. Ji svarbi didinant visuomenės pasitikėjimą gimnazijos veikla, kuriant jos įvaizdį.

7. Padėti gimnazijos mokytojams ir darbuotojams vertinti ir spręsti konkrečius etinio pobūdžio klausimus.

8. Vienas svarbiausių tikslų – neetiško elgesio prevencija.

IV SKYRIUS
PAGRINDINIAI ETIKOS PRINCIPAI IR ELGESIO NORMŲ REIKALAVIMAI

9. Mokytojai savo veikloje vadovaujasi šiais pagrindiniais elgesio ir veiklos principais:

9.1. Pagarbos principas – kiekvienas yra vertas besąlygiškos pagarbos. Vadovaudamasis šiuo principu mokytojas ir darbuotojas:

9.1.1. pripažįsta, kad bendravimas su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais) turi būti grindžiamas abipuse pagarba, pasitikėjimu ir prireikus konfidencialumu, suvokia, kad tai daro tiesioginę įtaką augančiai vaiko asmenybei, gyvenimui gimnazijoje ir ugdymui(si) kokybei;

9.1.2. ugdymą grindžia humanistinėmis vertybėmis, kunigo J. Bosko prevencine sistema;

9.1.3. išklauso, įvertina ir gerbia mokinių, jų tėvų (globėjų, rūpintojų), kolegų, vadovų nuomonę; nuomonėms nesutampant, mandagiai pateikia argumentų, geba veiksmingai spręsti konfliktus;

9.1.4. skatina kiekvieno mokinio saviraišką, stiprina savivertę, pastebi kiekvieno mokinio pažangą ir pasiekimus, džiaugiasi jais;

9.1.5. puoselėja ir demonstruoja pozityvias nuostatas;

9.1.6. paveikiais būdais skatina mokinių ugdymosi (mokymosi) motyvaciją;

9.1.7. padeda kurti savitarpio pagarba ir tolerancija grįstą bendruomenę;

9.1.8. mokytojai ir darbuotojai aktyviai palaiko įsipareigoja aktyviai palaikyti gimnazijos siekius, garbingai atstovauti gimnazijai, etiškai elgtis tiek gimnazijoje, tiek už jos ribų, tinkamai reprezentuoti jos vardą Lietuvoje ir užsienyje.

9.1.9. kalba ramiu tonu, vartoja mandagius posakius, pasakymus;

9.1.10. nesirengia iššaukiančia, seksualia (gilios iškirptės, mini sijonai), blaškančią mokinių dėmesį, sportine (išskyrus kūno kultūros mokytojus) apranga, vilkima per pamokas;

9.1.11. neleistina nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų, dalyvavimas negarbinguose sandoriuose, visiems mokytojams skirtos informacijos slėpimas, eskaluojami smulkmeniški konfliktai bei intrigos.

9.2. Teisingumo principas. Vadovaudamasis šiuo principu mokytojas ir darbuotojas:

9.2.1. tiki, kad žmonių skirtybės yra veikiau norma nei išimtis, todėl mokinių, kolegų bendruomenę supranta kaip individų visumą;

9.2.2. supranta mokinių ir jų ugdymosi poreikių įvairovės priežastis, pažįsta mokinių mokymosi stilius, žino ugdymosi poreikius ir į juos atsižvelgia ugdymo procese;

9.2.3. parenka tinkamiausius būdus savo pedagoginės veiklos situacijose, atsižvelgdamas į mokinių, jų tėvų (globėjų, rūpintojų) ir jų poreikių bei lūkesčių įvairovę;

9.2.4. tiki, kad kiekvienas mokinys, nepaisant jo socialinės, kultūrinės veiklos ypatumų, turi ugdymo(si) potencialą, galių siekti pažangos ir gerų rezultatų ir tai pasiekti.

9.2.5. priimdamas sprendimus yra objektyvus ir neturi išankstinio nusistatymo;

9.2.6. susidarius tarpusavio santykiuose konfliktinėms situacijoms, elgiasi tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai: išklauso visų pusių argumentus ir ieško objektyviausio sprendimo;

9.2.7. neleistinas nekorektiškas, tendencingas kolegos darbo kritikavimas ir sąmoningas menkinimas (ypač pamokų metu su mokiniais) dėl asmeninės antipatijos, konkurencijos ir kitokių su profesionalumu nesusijusių motyvų.

9.3. Žmogaus teisių pripažinimo principas. Vadovaudamasis šiuo principu mokytojas ir darbuotojas:

9.3.1. gerbia visų asmenų teises ir laisves;

9.3.2. sudaro sąlygas mokinių raiškai ir tapatybei, ugdo toleranciją ir draugiškus skirtingų tautinių ir religinių grupių asmenų santykius;

9.3.3. nediskriminuoja gimnazijos bendruomenės narių dėl dalyvavimo politinėje, visuomeninėje, kultūrinėje, sportinėje ar religinėje veikloje. Savo elgesiu, bendravimu neparodo rasinės, socialinės, lytinės ar religinės diskriminacijos.

9.4. Atsakomybės principas – kiekvienas atsakingas už savo žodžius, veiksmus ir savo vykdomą veiklą. Vadovaudamasis šiuo principu mokytojas ir darbuotojas:

9.4.1. elgiasi sąžiningai, neiškraipo faktų, laiku dalijasi aktualia informacija bendraudamas ir bendradarbiaudamas su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais), kolegomis, vadovais;

9.4.2. gimnazijos nustatyta tvarka informuoja mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus) apie jų vaiko būklę, ugdymo ir ugdymosi poreikius, pagalbos teikimą ir pan.;

9.4.3. reguliariai įsivertina savo kompetencijas, numato jų tobulinimo kryptis, atsižvelgdamas į gaunamą iš vadovų, kolegų, mokinių ir jų tėvų (globėjų, rūpintojų) grįžtamąjį ryšį;

9.4.4. atsakingai veikia socialiniuose tinkluose ir kitose viešose erdvėse;

9.4.5. savo veikloje paiso profesionalumo ir konfidencialumo, asmens duomenų apsaugos nuostatų.

9.5. Sąžiningumo principas. Vadovaudamasis sąžiningumo principu, mokytojas ir darbuotojas:

9.5.1. tausoja ir atsakingai naudoja gimnazijos turtą ir kitus išteklius savo darbo vietoje, siekdamas užtikrinti kiekvieno mokinio prasmingą ir savarankišką veiklą mokykloje, stiprindamas jų mokymosi motyvaciją, teikdamas pagalbą mokiniams, turintiems mokymosi sunkumų ir specialiųjų ugdymosi poreikių;

9.5.2. nesinaudoja savo padėtimi (pareigomis) asmeninės naudos tikslais;

9.5.3. visada pateikia teisingą informaciją apie mokinius, įstaigą kurioje dirba, savo veiklą;

9.6. Atidos ir solidarumo principas. Vadovaudamasis atidos ir solidarumo principu, mokytojas ir darbuotojas:

9.6.1. atsižvelgia į kiekvieno mokinio savijautą, ar jis jaučiasi esąs priimtas, gerbiamas, saugus, ar džiaugiasi buvimu gimnazijoje;

9.6.2. prireikus, bendradarbiauja su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), kolegomis, imasi priemonių vaiko emocinei savijautai gerinti ir/ar socialinės įtraukties situacijai gerinti;

9.6.3. stengiasi, kad kiekvienas mokinys turėtų galimybių bendruomeniškumui.

V SKYRIUS
MOKYMO(SI) IR DARBO ETIKA

10. Mokytojas ir darbuotojas pritaria gimnazijoje įgyvendinamoms katalikiško – salezietiško ugdymo vertybėms ir yra atsakingas už saviugdą, tobulėjimą profesinėje srityje.

11. Bendraujant ir bendradarbiaujant dalykinėje srityje, mokytojai ir darbuotojai turi būti kompetentingi, kultūringi, humaniški, teisingi, reiklūs sau ir kitiems. Kontroliuoti ir slopinti tokius bruožus kaip nervingumas, nesusivaldymas, emocinis pasikarščiavimas ir panašiai.

12. Mokytojas privalo nešiurkščiai, neįžeidžiančiai, bet reikliai reikšti kategorišką nepakantumą mokinių nesąžiningumui, elgesio normų pažeidimo faktams kaip plagijavimas, nusirašinėjimas, falsifikavimas. Mokinių žinių bei įgūdžių vertinimas turi būti teisingas, sąžiningas, priklausantis nuo žinių kokybės.

13. Tiesioginių ir netiesioginių dovanų, nedalykinio pobūdžio paslaugų, tiesiogiai nesusijusių su mokymu, reikalavimas arba priėmimas iš mokinių tėvų, vertinamas kaip neetiškas poelgis.

14. Primygtinai nereikalauti asmeninio pobūdžio informacijos iš mokinių, nesieti tokio pobūdžio informacijos su žinių įvertinimu.

15. Neteikiama konfidenciali informacija tretiesiems asmenims, jos aptarinėjimas su kitais darbuotojais nesant specialaus pagrindo.

VI SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Priimtas Kodeksas skelbiamas gimnazijos internetinėje svetainėje.

17. Laikytis Kodekso reikalavimų – asmeninis mokytojo ir darbuotojo, siekiančio tinkamai, kokybiškai atlikti savo pareigas bei didinti pasitikėjimą šalies švietimo sistema.

18. Kodekso pažeidimas užtraukia atsakomybę, numatytą Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose pedagogų veiklą.

19. Svarstant atsakomybę už Kodekso reikalavimų pažeidimą, atsižvelgiama į gimnazijos etikos komisijos nuomonę.

_____